

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 22.12.2020, 42

Notari distsiplinaarvastutuse seadus

Vastu võetud 20.09.1995

[RT I 1995, 75, 1322](#)

jõustumine 14.10.1995

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
28.09.1999	RT III 1999, 24, 230	28.09.1999
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
15.12.2005	RT I 2005, 71, 549	01.01.2006
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
06.05.2009	RT I 2009, 27, 164	08.06.2009, osaliselt 30.08.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
17.06.2010	RT I 2010, 38, 231	01.07.2010
17.02.2011	RT I, 14.03.2011, 3	24.03.2011
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.
09.05.2018	RT I, 31.05.2018, 2	10.06.2018, osaliselt 01.01.2021
09.12.2020	RT I, 22.12.2020, 34	01.01.2021

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse ülesanne

Käesoleva seadusega sätestatakse notari, notari asendaja ja notarikandidaadi distsiplinaarvastutuse alused ning distsiplinaarmenetluse ja aukohtumenetluse kord.

[[RT I, 31.05.2018, 2](#)-jõust. 01.01.2021]

2. peatükk NOTARI DISTSIPLINAARVASTUTUS

§ 2. Notari distsiplinaarsüüteod

(1) Notari distsiplinaarsüüteod on:

[RT I 2009, 27, 164- jõust. 30.08.2009]

1) ametikohustuste süüline täitmata jätmine või mittenõuetekohane täitmine, sealhulgas eksimine selgelt sätestatud ja üheselt mõistetava õigusnormi vastu seaduse rakendamisel või notari tasumääradele mittevastava tasu võtmine;

[RT I 2009, 27, 164- jõust. 08.06.2009]

2) vääritud tegu, s.o. süüline tegu, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega või diskrediteerib notariametit, sõltumata sellest, kas niisugune tegu pandi toime ametikohustuste täitmisel või mitte.

(2) Notari suhtes ei saa algatada distsiplinaarmenetlust seoses tema tegutsemisega vahekohtunikuna, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud juhul.

[RT I 2009, 27, 164- jõust. 30.08.2009]

§ 3. Distsiplinaarkaristused

Notarile määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv;
- 3) ametist tagandamine.

§ 4. Distsiplinaarkaristuse määramise õigus

Notarile distsiplinaarkaristuse määramise õigus on Justiitsministeeriumil ja Notarite Koja aukohtul (edaspidi *aukohus*). Käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 3 sätestatud distsiplinaarkaristuse määramise õigus on üksnes valdkonna eest vastutaval ministril.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 5. Distsiplinaarmenetluse ja aukohtumenetluse algatamine

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(1) Distsiplinaarmenetluse ja aukohtumenetluse algatamise aluseks on notari ametitegevuse järelevalve tulemused, Notarite Koja eestseisuse ettepanek, isiku kaebus või muu dokument või teade, mis annab alust arvata, et notar on toime pannud distsiplinaarsüüteo. Distsiplinaarmenetluse või aukohtumenetluse algatamise aluseks olevate asjaolude kohta nõuab Justiitsministeerium või aukohus notarilt kirjaliku seletuse.

(2) Distsiplinaarmenetluse algatab Justiitsministeerium. Aukohtumenetluse algatab aukohus. Distsiplinaarmenetlus või aukohtumenetlus algatatakse kahe kuu jooksul arvates päevast, kui saadi teada distsiplinaarsüüteo tunnustest. Notarit, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus või aukohtumenetlus algatati, teavitatakse menetluse algatamisest viivitamata.

(3) Justiitsministeerium võib anda notari suhtes algatatud distsiplinaarasja aukohtule lahendada. Justiitsministeeriumi poolt kaebuse edastamine aukohtule algatab aukohtumenetluse.

(4) Distsiplinaarmenetlust ja aukohtumenetlust samas asjas paralleelselt läbi ei viida. Kui Justiitsministeerium on algatanud notari suhtes distsiplinaarmenetluse ja aukohus samas asjas aukohtumenetluse, siis hiljem algatatud menetlus lõpetatakse.

(5) Kui aukohus esitab valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku notari ametist tagandamise otsustamiseks, ei pea Justiitsministeerium algatama distsiplinaarmenetlust ning võib aukohtu poolt edastatud süüteo tuvastamise asjaolude ja esitatud ettepaneku alusel teha otsuse notari ametist tagandamise või tagandamata jätmise kohta. Kui aukohus ei ole distsiplinaarmenetluse käigus piisavalt tõendeid kogunud, võib Justiitsministeerium ise täiendavaid tõendeid koguda või saata distsiplinaarasja tagasi aukohtule täiendavate tõendite kogumiseks.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 6. Distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjon

[Kehtetu -RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 6¹. Distsiplinaarasja menetlus

[Kehtetu -RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 6². Komisjoni ettepanek

[Kehtetu -RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 6³. Aukohtumenetlus

(1) Aukohtumenetlus on notarile kohustuslik.

(2) Notaril on õigus tutvuda asja materjalidega, anda aukohtule seletusi, esitada vastuväiteid, põhjendusi ja kaalutlusi kõigi aukohtumenetluses tekkinud küsimuste kohta, esitada taandust aukohtu liikme või protokollija vastu, kui asjaolud tekitavad kahtlust tema erapooletuses, esitada taotlusi ja tõendeid ning võtta osa tõendite

vaatlusest ja uurimisest, esitada istungile kutsutud isikutele küsimusi ning saada aukohtu otsuse ära kiri. Kui notari jätab mõjuva põhjusega aukohtu istungile ilmumata, võib asja arutada tema osavõetuna.

(3) Aukohus võib asja lahendada kirjalikus menetluses, kui notari ei ole taotlenud asja arutamist suulises menetluses.

(4) Aukohus nõuab asja arutamisel asjaosalistelt selgitusi. Aukohus on kohustatud välja selgitama menetletavas asjas olulised asjaolud ja vajaduse korral koguma selleks tõendeid omal algatusel. Aukohtu nõudel on notari kohustatud esitama aukohtule enda käsutuses olevad tõendid. Aukohus võib taotleda halduskohtult abi tõendite kogumiseks või nende tagamiseks. Halduskohtu lahendab aukohtu taotluse halduskohtumenetluse seadustiku haldustoiminguks loa andmise sätete järgi määrusega.

(5) Aukohtu täpsem töökorraldus sätestatakse Notarite Koja põhikirjas. Aukohtumenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduses sätestatud ulatuses, mida käesolev seadus ja Notarite Koja põhikiri ei reguleeri.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 7. Otsus distsiplinaarsüüteoasjas

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(1) Distsiplinaarsüüteoasi lahendatakse põhjendatud otsusega kuue kuu jooksul arvates selle algatamisest. Aukohus teeb põhjendatud otsuse ka juhul, kui distsiplinaarsüütegu ei tuvastata. Mõjuval põhjusel võib distsiplinaarsüüteoasja arutamise kestust pikendada kuni kolme kuu võrra. Distsiplinaarsüüteoasja menetlemise aja hulka ei arvestata aega, millal distsiplinaarsüüteoasja ei ole võimalik arutada asjaolude tõttu, mis olenevad isikust, kelle suhtes distsiplinaarmenetlus või aukohtumenetlus on algatatud.

(2) Kui aukohus on tuvastanud sellise distsiplinaarsüüteo toimepanemise, mille eest on kohane karistus ametist tagandamine, teeb aukohus valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku notari ametist tagandamiseks. Aukohus lisab ettepanekule aukohtumenetluse käigus kogutud materjalid.

(3) Distsiplinaarsüüteoasjas karistuse määramise otsus tehakse pärast otsuse vaidlustamistähtaaja möödumist teatavaks Notarite Koja veebilehel.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 7¹. Distsiplinaarkaristuse määramise tähtajad

(1) Distsiplinaarsüüteo eest võib distsiplinaarkaristuse määrata kolme aasta jooksul distsiplinaarsüüteo toimepanemisest arvates.

(2) Distsiplinaarsüüteo aegumine peatub distsiplinaarasja menetluse ajal, sealhulgas menetluse ajal kohtus, samuti apellatsioon- ja kassatsioonkaebuse esitamise tähtajal.

(3) Kui kohus tühistab määratud distsiplinaarkaristuse distsiplinaarsüüteoale mittevastavuse tõttu, võib uut distsiplinaarmenetlust algatamata määrata uue karistuse ühe kuu jooksul kohtuotsuse jõustumisest arvates.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 7². Otsuse vaidlustamine

(1) Distsiplinaarsüüteoasjas tehtud otsuse peale võib huvitatud isik esitada kaebuse halduskohtule 30 päeva jooksul otsuse kättesaamisest arvates.

(2) Justiitsministeerium võib esitada aukohtu otsuse peale halduskohtule protesti 30 päeva jooksul aukohtu otsuse kättesaamisest arvates.

(3) Aukohus edastab oma otsuse viivitamata Justiitsministeeriumile. Justiitsministeeriumil on õigus nõuda aukohtumenetluse asjades tutvumiseks ka muid aukohtumenetluse dokumente.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 8. Noomitused

(1) Otsus noomituse määramise kohta toimetatakse kätte kolme päeva jooksul selle allkirjastamisest arvates notarile, kellele noomitused on määratud.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(2) Noomituse määramine tehakse teatavaks kõikidele notaritele.

§ 9. Rahatrahv

(1) Rahatrahv määratakse suuruses kuni 16 000 eurot.

[RT I, 22.12.2020, 34- jõust. 01.01.2021]

(2) Rahatrahv tuleb tasuda kolme kuu jooksul arvates selle määramisest. Kui rahatrahvi määrab Justiitsministeerium, kantakse see riigituludesse. Kui rahatrahvi määrab aukohus, kantakse see Notarite Koja tuludesse.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(3) Justiitsministeerium või aukohus võib rahatrahvi määramise otsuses ette näha, et trahv tasutakse osade kaupa teatud tähtpäevadel kuni ühe aasta jooksul.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(4) Aukohtu otsus distsiplinaarkaristusena määratud rahatrahvi kohta on täitedokumendiks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 10. Ametist tagandamine

(1) Notar võidakse ametist tagandada raske distsiplinaarsüüteo eest, milleks on tahtlikult toimepandud süütegu või süütegu, mille on notar toime pannud ajal, mil tal oli kustumata või kustutamata distsiplinaarkaristus, või vääritud tegu, mis teeb notarina töötamise võimatuks.

(2) Enne notari ametist tagandamist kuulab valdkonna eest vastutav minister ära notari selgitused ning Notarite Koja seisukoha.

§ 10¹. Materjalide suunamine Notarite Kojale

Notari distsiplinaarsüüteo tuvastamisel võib Justiitsministeerium jätta distsiplinaarkaristuse määramata ning suunata selle asemel asja materjalid Notarite Kojale meetmete võtmiseks, kui tegemist on distsiplinaarsüüteoga, mille sisuks on eksimus, mille puhul ei ole välja kujunenud ühtset õiguspraktikat või mis on levinud paljude notarite tegevuses. Distsiplinaarkaristuse määramata jätmisel võtab Justiitsministeerium arvesse distsiplinaarsüüteo toime pannud notari süü vormi.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 11. Distsiplinaarsüüteo aegumine

(1) Distsiplinaarkaristust ei või määrata, kui distsiplinaarsüütegu on aegunud.

(2) Distsiplinaarsüütegu aegub kolme aasta möödumisel selle toimepanemisest.

(3) Distsiplinaarsüüteo aegumine peatub distsiplinaarasja menetluse ajal, sealhulgas menetluse ajal kohtus, samuti apellatsioon- ja kassatsioonkaebuse esitamise tähtajal.

[RT I 2009, 27, 164- jõust. 08.06.2009]

(4) Vaatamata distsiplinaarsüüteo aegumisele võib distsiplinaarasja menetleda ja teha otsuse distsiplinaarsüüteo tuvastamise või puudumise kohta.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 12. Ühe süüteo eest mitme distsiplinaarkaristuse määramise keeld

(1) Ühe süüteo eest võib määrata ainult ühe distsiplinaarkaristuse.

[RT I 2009, 27, 164- jõust. 08.06.2009]

(2) Süüteo jätkumine pärast distsiplinaarkaristuse määramist on uus süütegu ja selle eest võib notarile määrata distsiplinaarkaristuse.

§ 13. Distsiplinaarkaristuse ühitamine haldus-, kriminaal- või materiaalse vastutusega

Notari võtmine haldus-, kriminaal- või materiaalsele vastutusele ei takista sama teo eest distsiplinaarkaristuse määramist.

§ 14. Distsiplinaarkaristuse kustumine

Distsiplinaarkaristus on kustunud, kui notarile ei ole kolme aasta jooksul karistuse määramise päevast arvates määratud uut distsiplinaarkaristust.

§ 15. Distsiplinaarkaristuse kustutamine

Valdkonna eest vastutav minister, kuulanud ära Notarite Koja arvamuse, võib distsiplinaarkaristuse kustutada ennetähtaegselt.

§ 15¹. Vaidlustamine

[Kehtetu -RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 16. [Kehtetu -RT I 2001, 93, 565- jõust. 01.02.2002]

§ 17. Kaebuse kohtus läbivaatamine

(1) Kui notarit on karistatud ebaseaduslikult või karistus ei vasta süüteo raskusele ja selle toimepanemise asjaoludele või süüteo eelnevale notari käitumisele, tühistab kohus määratud distsiplinaarkaristuse.

(2) Kui kohus on tühistanud notari ametist tagandamise kui toimepandud distsiplinaarsüüteo raskusele mittevastava, ei ole notari õigust nõuda hüvitist saamata jäänud sissetuleku eest.

§ 18. Notari omal soovil ametist vabastamine

Kui notari suhtes on algatatud distsiplinaarmenetlus või aukohtumenetlus, ei vabastata teda omal soovil ametist enne, kui distsiplinaarmenetlus on lõpetatud.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

3. peatükk NOTARI ASEDAJA DISTSIPLINAARVASTUTUS

§ 19. Notari asendaja vastutus

(1) Notariaadiseaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikud vastutavad asendajana toimepandud distsiplinaarsüüteo eest käesoleva seaduse §-des 2–18 sätestatud alusel ja korras.

(2) Notariaadiseaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikute suhtes käesoleva seaduse § 3 punktis 3 ja §-s 10 nimetatud distsiplinaarkaristuse kohaldamisel kaotab isik õiguse olla notari asendaja.

[RT I 2010, 38, 231- jõust. 01.07.2010]

(3) Notariaadiseaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele määrab käesoleva seaduse § 3 punktis 3 ja §-s 10 nimetatud distsiplinaarkaristuse Notarite Koda.

[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

§ 20. Notarit asendava notarikandidaadi vastutus

(1) Notarikandidaat, kes on nimetatud notari asendajaks, vastutab notari asendajana toimepandud distsiplinaarsüüteo eest käesoleva seaduse §-des 2, 4-7, 11-17 sätestatud alusel ja korras.

(2) Notarit asendavale notarikandidaadile võib määrata notari asendajana toimepandud distsiplinaarsüüteo eest ühe käesoleva seaduse §-s 22 näidatud distsiplinaarkaristuse.

4. peatükk NOTARIKANDIDAADI DISTSIPLINAARVASTUTUS

§ 21. Notarikandidaadi distsiplinaarsüüteod

Notarikandidaadi distsiplinaarsüüteod on:

- 1) kandidaaditeenistuse kohustuste süüline täitmata jätmine või mittenouetekohane täitmine;
- 2) vääritud tegu, s.o. süüline tegu, mis on vastuolus üldtunnustatud kõlblusnormidega või diskrediteerib notariametit, sõltumata sellest, kas niisugune tegu pandi toime kandidaaditeenistuse kohustuste täitmisel või mitte.

§ 22. Distsiplinaarkaristused

Notarikandidaadile määratavad distsiplinaarkaristused on:

- 1) noomitus;
- 2) rahatrahv mitte üle kandidaadi 10-kordse päevapalga;
- 3) kandidaaditeenistuse lõpetamine.

§ 23. [Kehtetu -RT I 2009, 27, 164- jõust. 08.06.2009]

§ 24. Distsiplinaarmenetluse kord

(1) Käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud süütegusid menetleb aukohus.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(2) Aukohus menetleb notarikandidaadi distsiplinaarsüütegu avaliku teenistuja distsiplinaarmenetluse korra kohaselt, arvestades notariaadiseaduses sätestatud erisusi.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

(3) Distsiplinaarasja võib algatada, menetleda ja karistuse määrata ka ajal, kui kandidaaditeenistus on peatunud.
[RT I 2009, 27, 164- jõust. 08.06.2009]

(4) Kandidaaditeenistuse lõpetamise otsustab Notarite Koda, kuulunud ära notarikandidaadi selgitused.
[RT I, 31.05.2018, 2- jõust. 01.01.2021]

5. peatükk RAKENDUSSÄTTED

[RT I 2005, 71, 549- jõust. 01.01.2006]

§ 25. Notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjoni liikmete valimine

(1) Notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjonis osalevad kohtunikud valitakse esimesel, pärast 2006. aasta 1. jaanuari toimuval kohtunike täiskogul. Kuni selle ajani osalevad komisjonis kaks valdkonna eest vastutava ministri nimetatud liiget.

(2) Enne 2006. aasta 1. jaanuari notari distsiplinaarsüüteo tuvastamise komisjonis osalemiseks valitud notarite volitused kestavad viis aastat. Hiljemalt 2006. aasta 15. jaanuaril korraldab Notarite Koja esimees liisuheitmise komisjonis notarite osalemise järjekorra määramiseks ning teatab tulemused Justiitsministeeriumile.
[RT I 2005, 71, 549- jõust. 01.01.2006]